

Takva

MÜSLÜMANLARDA
YAHUDİLEŞME
— 9 —

Kasım 2023
35. Sayı

EN
HAYIRLI
AZIK
Takva

İslami Eğitim Dergisi



Nimetten Memnuniyetsizlik

Bilal Özbüyükday

Nimetten Memnuniyetsizlik

Bilal Özbugday

04

Namaza, Abdeste Dikkat!

Burak Gültepe

10

Dinden Çıkarın Velayetin Kısımları-2

Hüseyin Oral

17

23

Allah'ın Laneti Onların Üzerine Olsun!

Salih Bağırçan

28

Hanımın Olarak Ben Seni Anlıyorum

Ayşe Ebrar

35

Hucurat Suresi Tefsiri

Muhammed Fırat

Makine Öğrenmesi

Burak Eryılmaz

38



Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e (sav) olsun.

Bu ayki sayımızda Yahudilerin vasıflarını kendi halimizi muhasebe etme adına yazmaya devam ediyoruz.

Yahudilerin vasıflarından birisi de hallerinden ve kendilerine verilen nimetlerden memnuniyetsiz olmalarıdır. İnsan nimetlerin kıymetini bilmediğinde elinde sahip olduklarını kaybetmekle cezalandırılır. Çünkü bu Allah'ın yasasının gereğidir...

Aile köşemizde ise yazarımız aile ilişkilerinde empati yapmanın önemini vurgulayarak "Hanımın Olarak Ben Seni Anlıyorum" başlığı altında eşlerin birbirine karşı göstermesi gereken anlayışı ele alıyor.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarımızı da okumanız ve faydalanmanız dileği ile...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editör

Nimetten Memnuniyetsizlik

Bilal Özbuğday

Yahudilerin vasıflarını kendi halimizi muhasebe etme adına yazmaya devam ediyoruz.

Yahudilerin vasıflarından birisi de hallerinden ve kendilerine verilen nimetlerden memnuniyetsiz olmalarıdır. Yahudiler, Allah'ın kendilerine vermiş olduğu nimetlerin kıymetini bilmeyen, verilen nimetlere nankörlük eden bir taifedir.

İnsan nimetlerin kıymetini bilmediğinde elinde sahip olduklarını kaybetmekle cezalandırılır. Çünkü bu Allah'ın yasasının gereğidir. İnsan nimetlerin farkında olur ise nimetlerin artırılması ile ödüllendirilir. Nimetlerin farkında olmaz ise bunların elinden alınması ile cezalandırılır. Nimetleri unutmak ile birlikte bir de o nimete karşı nankör davranmak ise cezalandırılmanın büyüklüğü anlamına gelir.

Bir çocuk düşünelim. Babası tarafından kendisine birden fazla imkân sağlanmış. Ancak çocuk bunları bilmiyor, farkında değil, bunları unutmuş. Çocuktan babasını rahatsız edecek haller sadır olduğunda babası ona bu imkânları ve imkânları sağlayanın kendisi olduğunu hatırlatır. Ve çocuğundan kendisine çeki düzen vermesini ister. Bazen ise çocuk sahip olduklarını küçümseyerek bunların bir nimet olmadığını, basit şeyler olduğunu söyler. Ya da sahip olduğu imkân ve nimetleri yalanlar. Babası tarafından bunların kendisine verilmediğini iddia eder.

Allah Teala, Yahudilerin nankörlüklerini şu ayetlerde anlatmaktadır;

وَزَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَى كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

"Bulutı üstünüze gölge yaptık. Size, kudret helvası ile bıldırcın indirdik. "Verdiğimiz rızıkların iyi ve güzel olanlarından yiyin" (dedik). Onlar (verdiğimiz nimetlere nankörlük etmekle) bize zulmetmediler, fakat kendilerine zulmediyorlardı."¹

Bu nimetleri elde ettikten sonra çok geçmeden Musa (as)'a memnuniyetsizliklerini dile getirdiler ve şöyle dediler;

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَن نَّصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ
فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِئُ الْأَرْضُ
مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا
قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ
خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا
بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بَآئِنُهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّيْنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ
بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

Hani, "Ey Musa! Biz bir çeşit yemeğe asla katlanamayız. O hâlde, bizim için Rab-bine yalvar da, o bize yerden biten sebze, kabak, sarımsak, mercimek, soğan versin" demiştiniz. O da size "İyi olanı düşük olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? Öyle ise inin şehre! İstedikleriniz orada var" demişti. Böylece zillet ve yoksulluk onları kapladı. Onlar, Allah'ın gazabına uğradılar. Bunun sebebi onların; Allah'ın ayetlerini inkâr ediyor, peygamberleri de haksız yere öldürüyor olmaları idi. Bütün bunların sebebi ise, isyan etmek ve aşırı gitmekte oluşlarıydı.²

¹ [2/ Bakara 57]

² [2/ Bakara 61]

Seyyid Kutub (rahimehullah) ayetlerin tefsirinde şöyle demektedir;

"Rivayetlere göre yüce Allah onları çölün kavurucu sıcağından koruyan gölge-lik bulutlar göndermişti. Yağmurdan ve buluttan yoksun çöl; ateş fışkırtan ve yalaz saçan bir cehennemdir. Fakat yağmur ve bulut sayesinde vücutlara ve ruhlara ferahlık bağışlayan huzurlu ve elverişli bir hayat ortamına dönüşür. Yine rivayetlerin bildirdiğine göre yüce Allah onlara bu çöl ortasında ağaçların üzerinde bulabildikleri, bal gibi tatlı "kudret helvası" ile kolayca yakalayabildikleri bol miktarda "bildircin kuşu" bağışlamış, böylece hem uygun yiyeceklerle ve hem de huzurlu bir yaşam ortamına kavuşmuşlar, sözünü ettiğimiz bu yiyecekler de kendilerine helâl kılınmıştı.

Acaba onlar bütün bu nimetler karşısında Allah'a şükredip doğru yola geldiler mi? Ne yazık ki hayır!.. Ayetin son cümleciği onların nankörce davrandıklarını ve hakkı inkâr ettiklerini belirtiyor. Sonunda bu nankörlüklerinin akıbeti kendi aleyhlerine tecelli ediyor ve onlar sadece kendilerine zulmetmiş oluyorlar."³

Rabbimiz İsrâîloğulları'na birçok nimet vermişti. Bu görünen nimetlerden önce de Firavun'un elinden onları kurtarması bir nimet idi. Bu nimetlerden sonra her şeyden mahrum olunacak olan çölde kendilerine fazlından ötürü sebeplere sarılsalar dahi asla elde edemeyecekleri nimetler bahsetti. Ancak bu halden memnun olmadılar.

Memnuniyetsizlik hali bir travmadır aslında. Her şeyden, herkesten memnun olmamak... Her şeye, her duruma ve her ortama bir bahane bulmak... Kur'an'a baktığımızda genel olarak bu durum sadece Yahudilerin değil, münafıkların da bir vasfıdır. Verildiğinde niçin verildiğinden, verilmediğinde niçin verilmediğinden memnun olmamak. Oturulduğunda niye oturduk, kalktığında niye kalktık psikolojisi hiçbir şeyden memnun olmama halidir.

İsrâîloğulları da aynı bu şekilde Allah'ın yarattığı sebeplere sarılsalar dahi o çölde bildircin eti ve kudret helvasını elde edemezlerdi. Ancak Allah onları ummadıkları yerden rızıklandırmaktaydı. Buna rağmen memnun olmadılar ve bakliyat, sebze gibi diğer yiyeceklerden istediler. Bu yiyecekler etten ve helvadan daha düşük yiyecekler olmasına rağmen bunu istediler. Nimete nankörlük etmekle birlikte memnuniyetsizlik gösterdiler, şikayetlendiler.

Yahudilerin bu rahatsızlığına dair Musa (as) "İyi olanı düşük olanla değiştirmek mi istiyorsunuz?" diye cevap verdi. Bu noktadan hareketle bu ayeti iki şekilde anlamamız mümkündür. İlk nokta et ve tatlı genel itibarıyla gıdaların en üstünüdür. Bakliyat, soğan sarımsak gibi gıdalar ise etten daha düşük derecededir. Bundan dolayı iyi olanı düşük olan ile değiştirmek söz konusudur. İkinci nokta ise İsrâîloğulları çöle sürülerek, yeryüzündeki hakimiyete Allah tarafından hazırlanmakta idiler. Bu yüce bir amaç idi. Dünyada konforun artması, yediğin ve içtiklerinin kaliteli olması ise geçici ve dünyaya hasrolunacak birer amaçtır. İşte bu düşük amaç ile yüce amacı değiştirmelerine vurgu yapılmaktadır. Bu cümlelerin sonrasındaki gelen cümle de bu noktayı biraz güçlendirmektedir ki Musa (as) şöyle demektedir; "Öyle ise inin şehre! İstedikleriniz orada var."

³ [Fizilal'il Kur'an]

Dolayısıyla Yahudilerin bu olayını bu şekilde de anlayabiliriz. Musa aleyhisselam onlara bunları düşük olan şeyler ile mi değiştiriyorsunuz diyerek bu yiyeceklerin daha değersiz olduğunu ifade etmekle birlikte şunu da anlatmak istemiş olabilir; Rabbimiz İsrailoğulları için büyük bir misyon yükledi. Bu misyon cihad etmek, mücadele etmek, yeryüzünde Allah'ın hakimiyetini tesis etmektir. Bunun için ise çölde onları eğitmek ve zorlu şartlara, koşullara hazırlamak istiyordu. Bu amaç çok yüce bir amaç idi. Bu şartları terk etmek, şehir hayatını istemek bu amaca muhalif olan düşük bir gayedir. Bu yemek, içmek gibi düşük bir amacı yüksek ve yüce bir amaç ile mi değiştirmek istiyorsunuz?

Yine bu tefsire de Seyyid Kutub (rahimullah) işaret etmektedir;

“Ayetin bu kısmı iki türlü yorumlanabilir. Ya “Sizin istediğiniz şey basit ve önemsizdir. Onun için dua etmeye değmez. Bunlar herhangi bir kasabada ya da şehirde bol bol bulunabilir. O halde herhangi bir şehre ya da kasabaya inin, bu istediklerinizi orada bulursunuz,” demektir. Ya da “Alışageldiğiniz basit, alçak ve haysiyetten yoksun eski hayatınıza dönün. O hayat düzeni içinde mercimek, sarımsak, soğan, kabak ve benzeri sebzeler bulursunuz. Allah'ın sizi temsilci olarak seçtiği yüce davaları bırakın” demektir ki, bu takdirde Musa (as) yahudileri azarlamış ve kınamış oluyor.”⁴

Peki, bu ayetlerin bize bakan kısmı için ne söyleyebiliriz?

Özellikle iki hususu zikretmek istiyorum.

Birincisi; Bizler nimetlere ve sahip olduklarımıza bakmayan, sürekli şikayetle-nen insanlarız. Elimizde sahip olduğumuz nimetlerin farkında olmayan, Allah'ın bizlere ne kadar fazilet sahibi olduğunu unutanlarız. Bu haslet fert olarak da toplum olarak da üzerimize sinmiştir. Şahsi olarak çoğu zaman Rabbimizin üzerimizdeki nimetlerini unutuyoruz. Ve bunları unutarak şükrünü hakkı ile eda etmiyoruz. Bazı şeyler var ki inanın nimet olduğunun dahi farkında değiliz.

Allah'ın üzerimizdeki nimetlerini sayalım desek herkesin aklına öncelikle sahip olduğu mal, mülk, eşya, sağlık, sıhhat ve çocukları gelir. Nimetler hep sahip olunanlar üzerinden ölçülür. Allah'ın hikmetini anladığımızda sahip olunmayanların da nimet olduğunun farkına varırız. Sahip olmadığın bir hastalığın, sahip olmadığın kötü bir evladın, nikâhında bulunmayan eziyet verici kötü bir kadının olmaması da nimettir. Ancak biz nimet olarak sadece sahip olunan maddi şeyleri görürüz.

Ayrıca sahip olduğumuz nimetler sadece bunlar değildir. Bir de manevi olarak sahip olduğumuz hususlar vardır. Hidayet nimeti, Allah Teâlâ'nın tevbe imkânı vermesi, bunu kıyamete kadar devam ettirmesi, salih amelleri yapabilme içgüdüğü gibi. Bu saydıklarımız da aklımıza gelmeyen, gözümüze nimet gibi görünmeyen ancak sahip olunan çok büyük nimetlerdir.

Yine unuttuğumuz nimetlerden birisi de bulunduğumuz topraklarda Müslümanların çokluğudur. Müslümanlar tarafından yapılan çalışmalardır. Gerçekten bizler fert olarak ve toplum olarak – bundan kastım Müslümanlardır– nimetlerin farkında değiliz.

Bir nimete sahip olduğumuzda aynı nimetin ikincisinin olmamasından şikâyet ediyoruz.

⁴ [Fizilal'il Kur'an]

Örnek olsun diye ifade edelim. Yıllarca Müslümanların kendi çocuklarını kendilerinin eğitme imkânı yok iken bu imkân kendilerinin eline geçtiğinde ve biraz üzerinden vakit geçtiğinde okul servisi için iki dakikalık mesafeyi yürümekten şikâyet ediyoruz. Bu daha önce elimizdeki bir nimet değildi ama elde edince daha iyisini ister olduk.

İnsanın her zaman kendi bulunduğu halden daha iyi ve daha kötü hali vardır. İnsan bu hallerden iyi olana bakarsa şikâyet eder, memnuniyetsiz olur. Ancak daha kötü duruma bakar ise her zaman haline şükretmesi için bir sebebi olur. Bundan dolayı kişi nimet olarak her zaman kendinden daha kötü durumda olan kişilere ve durumlara bakmalıdır.

Örnek ile anlatacak olursak; eğer bir bisiklet sahibi isen ve ulaşım için bisikletini kullanmakta isen, bu duruma şükretmek için motorlu arkadaşlarına değil de bisikleti dahi olmayan yürüyerek ulaşımını sağlayan arkadaşlarının durumuna bakmalısın. Çünkü bu durum seni şükreden bir insan yapar. Motorlu ve arabalı arkadaşlarına bakarsan niçin araban olmadığı, niçin motorlu olmadığını bahane ederek elindeki var olan bisiklet nimetine dahi şükretmezsin.

Efendimiz (sav) şöyle buyurmaktadır;

“Sizden daha aşağıda olanlara bakın! Sizin üstünüzde olanlara bakmayın! Bu, Allah'ın nimetini küçümsememeniz için daha uygun olandır.”⁵

Yani özetle nimetlerin devam etmesi ve Yahudilerin nimetlere nankörlük etme vasfını üzerimizde taşımamak için nimetleri bilmek ve şükretmek gerekir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

Hani Rabbiniz şöyle duyurmuştu: “Andolsun, eğer şükrederseniz elbette size nimetimi artırırım. Eğer nankörlük ederseniz, hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir.”⁶

İkinci olarak ise; Allah'ın yeryüzünde hâkimiyeti için çalışmak çok büyük bir amaçtır. Bu büyük amaçlara hazırlanan ya da bunu kendisine hedef edindiğini söyleyen bir insan bu hedef için bazı şeyleri göze alabilmelidir. Konforundan, rahatından, ağız tadından vazgeçebilmelidir.

Ulvi amaçları olan insanlar düşük işler ile oyalanmazlar. Çok fazla detaylara bakmazlar. Yollarına, hedeflerine bakarlar, bakmalıdırlar. Büyük hedefin var ise konforundan, yediklerinden, içtiklerinden vazgeçmelisin. Tarihte büyük hedefleri olan insanların yaptıkları, vazgeçtikleri de büyük olmuştur.

İsrailoğulları bu büyük hedef için bir takım konforlarından vazgeçmeliydiler. Ancak bunu başaramadılar. Biz Müslümanlar da eğer bu hedefi kendimize koyuyorsak vazgeçtiklerimiz ve gözden çıkardıklarımız olmalıdır. Hiçbir rahatımız bozulmadan, evlerimizden, yurtlarımızdan çıkarılmadan, imtihan olunmadan yüce gayelere ulaşmak asla mümkün değildir.

Çünkü Allah'ın dinini hâkim kılmak, insanın edinebileceği en yüce amaçlardan biridir. İnsan edindiği hedefler ve amaçlar ile değerli ya da değersiz olur. Yüce bir hedef ve bu hedefe yürümek insana değer kazandırır. Sadece geçici olan dünya hayatını imar etmek ya da üç beş günlük bu hayatta bazı lezzetlere sahip olmak ve onları tatmak ise kendisi tarafından hedef edineni alçaltacak olan, değerini düşürecek olan hedeflerdir.

⁵ [Müslim]

⁶ [14/ İbrahim,7]

Hedefi yüce olan insan basit şeyler ile oyalanmaz. Bu insanın yediği, içtiği, mekanı, yurdu gelip geçici olan şeydir. Biz Müslümanlar fikirlerle, hedeflerle uğraşmamalıyız. Basit olaylar ve şahıslar ile uğraşmamalıyız. Sürekli davayı, fikri ve hareketi öne çıkarmak zorundayız. Davayı basit amaçlara kurban etmemeliyiz.

“Şu olmadan ben yapamam” diyen bir insan dava adamı olamaz ve hedefe ulaşamaz. “Şu” dediğiniz işaret zamirinin yerine istediğinizi koyabilirsiniz. Hobileriniz, eviniz, yurdunuz, dükkânınız, sahip olduğunuz eşyalar hatta aileniz, çoluk, çocuğunuzu dahi koyabilirsiniz.

Bunlar olmadan ben yapamam diyen kişi dava adamı olamaz. Nitekim Yahudiler de soğan, sarımsak, acur olmadan olmaz demişlerdi. Şehir hayatı olmadan olmaz demişlerdi.

İşte şimdi kendimizi muhasebe etme zamanı. Davamız için, yüce hedeflerimiz için nelerimizden vazgeçebiliriz?

Rasulullah (sav) Mekke'den ayrılmak ister miydi?

En yakınları ile savaşmak ister miydi?

Bir mahalle içerisinde kendi kabilesi ile açlık ve zorluğa tahammül etmek ister miydi?

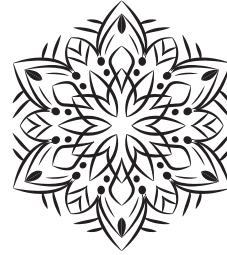
Sevdiği amcasını kaybetmek ve daha nice dostunun, arkadaşının ölmesini, şehit olmasını ister miydi?

Kendi yetişip yaşadığı topraklardan kaçarak çıkmak ister miydi?

Elbette bir insan olarak istemezdi. Ama bu sayılanlar yüce bir hedef için göze alınan, feda edilenlerdir. Hedefe ulaşmak için efendimiz her şeyini feda etti. Dava adamı olmak isteyenler de onun yolu üzere bu fedakârlıkları göstermelidirler.

Rabbim bizleri yüce hedefler için yaşayan ve can verenlerden eylesin.

Selam ve dua ile...



Namaza, Abdeste Dikkat!

Burak Gültepe



Namazın Dindeki Yeri, Başın Vücuttaki Yeri Gibidir!¹

Çoğumuz vaktin namazını bir an önce kılmanın telaşındayız. Zaten böyle bir telaş olmaması, sonra kılarız mantığı içinde namazı geciktirmek/geçıştirmek, kişiye musibet olarak yeter de artar.

Bizler ise genelde namazı kılıyoruz ama bir gafletimiz var ki, ne dediğimizi ve neler yaptığımızı unutuyoruz. Binaenaleyh bu ayki hadisimiz şöyle;

وعن عثمان بن عفان رضي الله عنه قال :
سمعتُ رسولَ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يقولُ :

«ما مِن امرٍ مِّنْ مُّسْلِمٍ تَحْضُرُهُ صَلَاةٌ مَّكْتُوبَةٌ
فَيُحْسِنُ وُضوءَهَا ، وَخُشوعَهَا ، وَرُكُوعَهَا ، إِلَّا
كَانَتْ كَفَّارَةً لِّمَا قَبْلَهَا مِنَ الذُّنُوبِ مَا لَمْ تُؤْتِ
كَبِيرَةً ، وَذَلِكَ الدَّهْرُ كُلُّهُ
رواه مسلم

Osman İbni Affân radiyallahu anh, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken işittiğini söyledi:

"Bir müslüman, farz namazın vakti geldiğinde güzelce abdest alır, huşû içinde ve rükûunu da tam yaparak namazını kılar- sa, büyük günah işlemedikçe, bu namaz önceki günahlarına keffâret olur. Bu her zaman böyledir."²

Şerh:

"Namaza meyli olmayanın ezanda kulağı olmaz" demişler. Yani bir işin bütünü istemeyenler, o işin ayrıntılarıyla hiç ilgilenmezler. Şimdi sorumuzu soralım; ezanı duymadığınız zamanlar oluyor mu?!

Bir Müslüman namazına çok önem ver- melidir. Öncelikle abdest, namazı ilk vakitte kılmak, Kur'an ayetleri okumak, ta'dil-i erkân üzere kılmak mühim amellerdendir. Ama bir amel var ki, bu en zordur. Yüce Allah, Kitabında müminlerin vasıflarını anlatırken, 'onlar namazı kılarlar' deseydi bizim için her şey çok kolay olacaktı. Mü'minin suresinin başında müminlerin vasıflarını anlatırken şöyle buyurmaktadır:

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ

"Mü'minler muhakkak kurtuluşa ermişlerdir. Onlar namazlarında hûşû içinde olanlardır."³

Evet, sadece namaz kılmak yetmiyor, o namazda huşu içinde olmamız gerekiyor ki bu sayede kurtuluşa erenlerden olabilelim.

Huşu, hayranlık ve korkunun karıştığı bir duygudur. Boyun eğme, gönlü korku ve saygı ile dolmadır. Dikkat ve hürmet halidir. Mü'minler derin bir edep, minnet ve mah- cubiyet duygusu ve tevazu içindedirler. İbadetlerinde zahiri ve kalbi esaslara dikkat ve riayet ederler.

"Rablerine karşı içleri titreyerek- korkanların O'ndan derileri ürperir. Sonra onların derileri ve kalpleri Allah'ın zikrine (karşı) yumuşar-yatıştır."⁴

Rabbinin huzurunda saygıyla durur, Allah'ın ayetlerini okuyarak, hatalarından tövbe ederek yaklaşırlar.

Çoğu müslüman kendisini fazla ilgilen- dirmeyen meseleleri birçok hocaya sormakla vakit geçiriyor. Zamanımıza baktığımızda, 'Kur- tuluştan, Kur'an'dan, namazdan' soru soran pek yok. Çünkü o görevi yapıyoruz zaten...!

¹ [Taberani]

² [Müslim, Tahâret 7]

³ [23/Mü'minûn, 1-2]

⁴ [39/Zümer, 23]

Namaza gereken önem verilmeyince çoğumuz ne kıldığını ne söylediğini ve hangi rekâta olduğunu bile bil(e)miyor. 'Aman namazımızda şunlara şunlara dikkat edelim' diyen kimse de ya hiç yok ya da pek az! Kalpler farkında olmadan hastalanıyor. Böylece günler, haftalar ve yıllar içinde hastalık büyüyerek devam ediyor.

Ne yapmalı? Yani namazlarımızı nasıl düzeltebiliriz?

Önce abdestten başlamalı, malum abdestsiz namaz olmaz;

“Abdesti olmayanın namazı yoktur.”⁵

Çok Yıkanan Çok Temizlenir!

وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« مَثَلُ الصَّلَاةِ الْخَمْسِ كَمَثَلِ نَهْرٍ غَمَرٍ جَارٍ عَلَى بَابٍ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ »
رواه مسلم

Câbir (r.a)'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Beş vakit namazın benzeri, sizden birinizin kapısı önünden akıp giden ve her gün içinde beş defa yıkandığı bol sulu bir ırmak gibidir.”⁶

Fıkıh kitaplarının ilk konusu temizlik ile başlar. Çünkü “Temizlik imanın yarısıdır.” Müslüman temiz insandır. İman ile temizlik birbirinden ayrılmayan iki din esasıdır.

Namaz abdestle ve ezanla başlar. Çünkü ezanda Rabbimiz kurtuluşa çağırıyor. “Hayye ales-salâh- Hayye alel-felâh.” “Haydin namaza haydin kurtuluşa!”

Namazı bir kurtuluş görüp yük olarak görmeden gitmemiz icap eder. Abdest, kulun Rabbinin huzuruna çıkmadan önce hem maddi hem de manen temizlenmesidir. Yıkama sırasında ilgili aza ile yapılan günahlar dökülmektedir. Temizlik çok önemlidir.

Bir kralın karşısına çıkarken bile insanlar üzerlerine çeki düzen verir, kokuyorsa giderir, yıkanır... Bilâ teşbih, her namaz öncesinde de bizler, Allah'ın huzuruna çıkmadan önce temizlenelim, güzel kokalım, güzel kıyafetler giyelim, dünyaya bir mola verelim... Yine abdest alırken de gelişi güzel yapmaktan imtina etmeliyiz. Çünkü bir hadis-i şerifte şöyle buyrulur;

“...Abdullah b. Amr (ra)'dan dedi ki: Yaptığımız yolculukların birinde Nebi (sav) geride kalmıştı da sonradan bize yetişti. O sırada ikinci namazı vakti girmişti. Biz de abdest alıyorduk. Ayaklarımızı meshedercesine az su ile yıkamağa başladık. Nebi (as) bu hâli görünce en yüksek sesiyle iki, yahut üç kere: **“Ateşte yanacak ökçelere yazık!”** diye nidâ etti.”⁷

Peki, Namazı Nasıl Kılmalıyız?

Bir kişi Nebi (as)'a gelip “Ya Rasulallah! Bana bir şeyler öğret, fakat kısa olsun” deyince Rasulullah (sav) ona:

“Namaza kalktığın zaman dünyaya veda edecek olan biri gibi namazını kıl. Yarın özür dileyeceğin bir sözü konuşma. İnsanların elindekilerden de kesinlikle ümi-dini kes” buyurur.”⁸

⁵ (İbn Mace ve Ebû Dâvûd)

⁶ (Müslim, Mesâcid 284)

⁷ (Buhârî ve Müslim)

⁸ (İbn Mâce)

Bu hadisten anlıyoruz ki gücümüz nispetinde ilimden istifade etmeliyiz. Bu hadis, özlü bir peygamber tavsiyesidir. Üç konu var ki; biri namaza, diğeri insanlarla diyaloga, sonuncusu da insanın kendisine ve beklentilerine yöneliktir. Bu öğütte üç de davranış şekli vardır. Bu davranışlardan biri, insanın Rabbiyle; diğeri insanlarla; bir diğeri de hem kendisiyle hem de toplumla olan ilişkileriyle ilgilidir.

Konumuza ışık tutan yönü ise namaz ile ilgili ilk kısmıdır. Nasıl namaz kılmalıyız?

Dünyaya veda edecek kimsenin son namazı gibi, bir sonraki vakte çıkmayacağına bilen kimsenin namazı gibi namaz kıl!

Bu namaz huşulu ve hüznü bir namazdır. İhlaslıdır, içinde korkuyu da barındırır. Kalpteki üzüntü yüze yansır, gözlerden yaşlar boşanır.

Kardeşim sana bir soru; hiç şöyle bir namaz kıldın mı?

“Onlara Rahman'ın ayetleri okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlardı.”⁹

Bu kıvamda değilsek Rabbim bizleri ıslah etsin. Eğer ki ağlayarak secdeye kapananlardan isek Rabbim verdiği nimeti geri almasın. Âmin.

Bir sonraki vakte çıkmayacağını bilen bir kimse, dünyalıklar aklında olarak namaz kılmaz. Akıbeti için korkar; kabirde başına neler geleceğini bilmediği için korkar, geri de bıraktığı ehli için bile korkar. Titreyerek namaz kılar.

Lütfen nefesine bir sor; şayet son kez namaza durmuş olsan, bunu bilmiş olsan; nasıl namaz kılarırsın!?

Buna nasıl cevap veriyorsan ki, bozulmamış bir fıtrat “ihlâsla, hüznü ve titreyerek” diyecektir. İşte öylece namazını kıl!

Nereye gideceğini bilmiyorsun ve son namazın... Yani cenneti umuyor lakin oraya layık mısın bilmiyorsun. Cehennemden korkuyor ama cenneti de umuyorsun. Belki de bu sorunun cevabını öğrenmen an meselesi, saatler içinde...

Kıldığın namaz seni kötülüklerden alıkoyuyor mu?

Namazlarımızın Allah katında kabul olup olmadığını bilmeyiz. Ama fahşa ve kötülükten uzak durabiliyorsak kabul olduğuna delalet eder. Bu çizgiden ne kadar uzaklaşırsak, günahlara yakın olursak namazlarımızın da kusurlu olduğuna delalet eder.

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

“Sana Kitap'tan vahyedileni oku ve namazı dosdoğru kıl. Gerçekten namaz, çirkin utanmazlıklar (fahşa)dan ve kötülüklerden alıkoyar. Allah'ı zikretmek ise muhakkak en büyük (ibadet)tir. Allah yaptıklarınızı bilir.”¹⁰

⁹ [19/Meryem 58]

¹⁰ [29/Ankebut 45]

Kur'an, konuşan nasihatçidir; insanın dünya ve âhiret faydasına ne varsa onları yapmayı, zararına olan şeyleri de terk etmeyi öğütler. Bütün şartlarına dikkat ederek hakıyla kılınan namaz da insanı her türlü hayâsızlıktan, çirkinlik ve edepsizlikten, dinin ve akl-ı selimin kabul etmediği şeylerden, bütün kötülüklerden engeller. Onda böyle bir şuur ve dikkatin oluşmasına yardım eder.

وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ **"Namazı ikame ederler."**

İbn Abbas (r.a) der ki: Yani, namazı farzlarıyla eda ederler. Namazı ikame etmek; rükû, secde ve kıraati eksiksiz yapmak, tam olarak huşuyla ve Allah'a yöneliş haliyle eda etmektir.

Katâde der ki: Namazı ikame etmek, vakitlerine, abdestine ve rükûlarına ve secdelerine riayet etmektir. Süreklilik ifade eder.

Kur'an tilavetini, Tahiyât ve salavatları mükemmel bir şekilde yapmaktır demişler.

Bu ayetin 'Namaz kılarlar' diye tercüme edilmesi eksiktir. 'Namazı ikame ederler' ifadesi bundan çok daha fazlasını anlatır.

Doğru dürüst, yani tadili erkan ile huşu ve hudu ile saygı içinde kılmak ve hatta kıldırmak manalarını ifade eder.

Kılmayanları da uyarmak ve namazın gereklerinin, safların sık tutulması gibi detaylara da dikkat etmek İslam'ın gerekli kıldığı şeylerdir.

Anna babanın çocuklarına namaz terbiyesi vermesi, devlet yetkililerinin ve herhangi bir kurumun yetkilileri engelleri giderip, sebepleri hazırlamak suretiyle teşvik etmesi, cemaate önem vermesi bu kabildendir.

İkame kelimesi 'kıyam' kökünden olup 'kaldırıp dikmek, düzeltip doğrultmak veya kıymetlendirmek ve titizlikle uygulamak manalarına gelir.

"Namaz dinin direğidir, kim onu terk ederse dinini yıkmıştır."¹¹

Bu hadiste din yüksek bir binaya benzetiliyor ve namaz direği olarak, imanda temelini oluşturmaktadır. Namaz ile din binasının inşası ve korunması ve devam ettirilmesinin gerekliliği anlatılıyor.

"Namazı Allah'ı görüyormuş gibi kılın."¹²

Öncelikle namazda kimin huzurunda durduğumuzu bilmemiz lazım. Aceleyle getirmemeli, henüz abdest alırken hissetmeli, kimin huzuruna geçeceğimizi hayal etmeliyiz. Dünyalık meşgaleleri aradan çıkarmalı, konsantre olmalıyız. Ne okuduğumuzu bilmeli, söz verdiğimizizin, kulluk sözü verdiğimizizin farkında olmalıyız. Eğer ki Allah'ı görüyormuşçasına ibadet edemiyorsak şunu başarmalıyız; O bizi görmektedir. Birileri bakınca namazımızı nasıl düzeltiyoruz! İşte Allah'ın kendisini gördüğünü bilen bir kul öylece namazına çeki düzen verir. Rabbim halimizi ıslah etsin.



¹¹ (Acluni)

¹² (Müslim)

Selef-i sâlihîn (rh), namaza kalktıklarında titrer, renkleri sararırdı. Onlardan birine bunun sebebi sorulduğunda şöyle cevap vermiştir:

“Ben namazda Yüce Allah'ın huzurunda duruyorum. Dünya sultanları karşısında bile insanlar böyle davranırken, titreyip sararıırken, bütün hükümdarların mutlak hâkimi olan Allah huzurunda başka nasıl davranabilirim?”¹³

Onlar Namaza Doyamadılar!

Mekke müşriklerinin eline düşen Hubeyb bin Adiy (ra)'a öldürölmek üzeredir. Ölmenden önce son bir isteğinin olup olmadığını sorarlar ona. Hubeyb ise 'iki rekat namaz kılmak' ister. Namazını ise mümkün olduğu kadar kısa süre içinde kılar. Sanmasın ki müşrikler ölümden korktu da namazını uzattı.

Bu kıssayı bir tefekkür edelim, şu yüce ideale biz de ulaşabilir miyiz acaba! Sizi öldürmeye niyet edecekler ve kaçışınız da yok. Artık son anlarınızın olduğu malum. Bir soğuk su veya başka bir şey istemiyorsunuz... Bunun yerine iki rekât namaz kılmak istiyorsunuz...

Allah aşkına öyle bir anda namaz aklınıza gelir miydi?

Eğer böyle bir anda 'namaz' aklınıza geliyorsa Allah'la sıkı bağınızın olduğunun göstergesi değil midir? Buradan şunu da anlıyoruz ki, namazın içinde sabır vardır.

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

“Sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin. Doğrusu namaz çok ağır ve çetin bir iştir. Ancak o, Allah'a duyduğu derin saygıdan kalbi ürperenlere ağır gelmez.”¹⁴

Burada sabır ve namaz birlikte zikredilmiştir. İmana sabır, ilme sabır, amele sabır, musibetlere sabır, kısaca bütün başarıların başı sabırdır. Sabır iki yönlüdür. Birincisi hoşagitmeyecek durumların acısına tahammöl göstererek onların güzel neticelerini beklemektir. Bu, acı ilaçlarla tedavi olmaya benzer. Hoşumuza gitmese de onları kullanırız. İkincisi ise çabucak gelecek olan lezzet ve şehvetlerden uzak durarak onların hazin sonuçlarından sakınmaktır. Bu ise zehirli tatlılardan sakınmak gibidir. Görüldüğü üzere sabır kalbi amellerin, namaz ise yapılması emredilen zahiri amellerin en önemlisi ve aynı zamanda en zorudur.

Kardeşlerim! Namazlarımıza dikkat etmez isek tehlike büyüktür. Nebi (as.) şöyle buyurur;

“Kişi rükû ve secdesini tam yaparak namazı güzel bir şekilde edâ ederse namaz o kişiye:

“Beni muhâfaza ettiğın gibi Allâh da seni muhâfaza etsin!” der. Namaz yükseltilir.

Kişi rükû ve secdesini tam olarak yapmaz, namazını güzelce edâ etmezse namaz ona:

“Beni zâyî ettiğın gibi Allâh da seni zâyî etsin!” der. Namaz, eski elbisenin düürüldüğü gibi düürölüp adamın yüzüne çarpılır.”¹⁵

¹³ (Kurtubî, el-Câmi', XIII, 348)

¹⁴ (2/Bakara, 45)

¹⁵ (Beyhakî, Şuab; Suyûtî, Câmi)

Rabbim bizi, neslimizi ve bütün Müslümanları namazı gereği gibi kılan, namazla kurtulan kullarından eylesin. Namazı bir yük gören kullarından da eylemesin. İbrahim (as.)'ın duası;

Ey Rabbim! Beni namaz kılan biri eyle. Soyumdan gelenleri de. Ey Rabbimiz! Duamı kabul eyle.¹⁶

Âmin.

¹⁶ [14/İbrahim, 40]

Dinden Çıkarar Velayetin Kısımları - 2

Hüseyin Oral

Müminlerin velisi olan Allah'a hamd, Rasülüne salat ve selamdan sonra velayetin kısımlarını değerlendirdiğimiz yazılarımıza kişiyi dinden çıkarın velayetin kısımlarını anlatmayı sürdürüyoruz.

Dört kısımda değerlendirdiğimiz dinden çıkarın velayetin ilk üç kısmına değinmiştik.

Kısaca hatırlayacak olursak kâfirleri küfürleri sebebiyle sevmek, onların küfrüne dil ile muvafakat etmek, küfürlerine amel (davranış) ile tâbi olmak, kâfirlere küfürlerinde destek olmak veya müminlerin aleyhinde onlara yardımcı olmak şeklinde dört ana başlıkta ele almıştık.

Bu başlıklardan üçünü daha önceki yazımızda ele almış, gereken izahatları yapmaya çalışmıştık. Bu bölümde dördüncü kısımda belirtilen "Kâfirlere küfürlerinde destek olmak veya müminlerin aleyhinde onlara yardımcı olma" kısmı üzerinde durmaya çalışacağız.

Üzülerek ifade etmeliyim ki müslümanların üzerinde yaşadığı birçok beldede uzun yıllar boyunca bu çeşit muvafakat örneklerine sıkça rastlanmaktadır. İnsanların çoğu hatta kendisine âlim hoca denilenlerin bile dinden çıkarın bu velayet küfrüne bulaştıkları görülmektedir. Müslümanların bu konuyu önemsemesi ve kendi akidesini hedef haline getiren bu vahim durumdan sakınması adına bu konuyu önemsiyor, yazılarımdan istifade etmeye gayret edenleri de bilinçlendirmeyi kendime bir görev sayıyorum. Bu bölümün konusu olan dördüncü kısmın başlığından da anlaşılacağı üzere iki önemli kısımda izah etmek istiyorum.

Birincisi: Kâfirlere küfürlerinde destek olmak.

İkincisi: Müminlerin aleyhinde onlara yardımcı olmak.

Birinci kısım: Kâfirlere küfür ve şirklerinde yardımcı ve destekçi olmak. Bu kısım kâfirlere gösterilen velayetin en çok dikkat edilmesi gereken ve en çirkin örneklerindendir. Allah (cc) şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin. Zira onlar birbirinin dostudurlar (birbirinin tarafını tutarlar). İçinizden onları dost tutanlar, onlardır. Şüphesiz Allah, zalimler topluluğuna yol göstermez."¹

Bu muhkem ayeti kerime kâfirlere velayet edenlerin, küfürlerinde onlara yardım edenlerin ve onların şirklerini ve küfürlerini savunanların kâfir olduklarını açıkça ifade ediyor.

İlim ehlinin belirttiği genel kaideye göre (المعون على الشيء له حكم المباشر) bir şeye yardım eden onu bizzat işleyen hükümünü alır. Puta taparak veya Allah'tan başkası adına kurban keserek büyük küfür ameli işleyen kâfir olduğunda nasıl şüphe yoksa ona yardım ve destek olanın da küfründe ve şirkinde şüphe yoktur.

Muhammed b. Abdulvehhab, Allah'a şirk koşanların tekfiri konusuyla ilgili zikrettiği bölümün devamında der ki; "İnsanlara şirki güzel gösterenleri, batıl şüpheler ortaya atarak şirki güzel gösterenleri, şirk inancına kılıcıyla arka çıkarak karşı gelenlerle savaşımları tekfir ederiz."

Şeyhin bu satırları "Her kim olursa olsun şirki koruyan, yardımcı olan ve savunanları tekfir ettiğini" açıkça ifade ediyor.

¹ [5/Maide, 51]

Kâfirlerin küfründe en büyük destekçilerinden bir kısmı da tağutların kolluk hizmetini yürüten resmi ve sivil polisleri, muhaberat ve ordularında askerlik hizmeti yürütenlerin amelleridir. Kâfirlere küfründe velayet etmeyi, şirki savunup müdafaa etmeyi bizzat yerine getirenler bunlardır. Bu görevi ifa edenler insan ürünü olan yasaları muhafaza ederler, tatbik edilmesi için elinden geleni yaparlar ve karşı olanlara zulmederler. Küfür ve şirk kanunlarının tatbik edicisi olan yargıç, hâkim ve savcıların Allah'ın indirdiği yasalar yerine beşeri yasaları tatbik etmek suretiyle ortaya koydukları icraatlarının da küfür yasaları üzerine kurulu düzeni ayakta tutma bakımından konumları aynıdır.

Mısır'da devrim adını verdikleri olayların yaşandığı dönemde zındık, mürted, kâfirlerin peşine takılan güya islâm iddiasındaki ahmak ve budalaların Hristiyanların kiliselerini korumak için bağışlar yapmaları kâfirlere küfürleri konusunda yardımcı ve destekçi olmalarına bir başka örnek teşkil eder. Bu yardım ve desteği sağlayanlar kilise koruyuculuğuna soyunanlar maalesef kendilerini ilme nisbet eden, hakikatte kâfirlerin belamlığına kendilerini adanmış deccallerin teşviklerine aldanmaktadırlar. Her ne kadar kendilerini aldatan kilise banisi (bina eden) Muhammed Hassan gibi kötü hocaların fetvalarına dayanıyor olsalar bile içine düştükleri küfürden kendilerini kurtaramazlar.

Ebu'l-Hasen el-Eşari der ki: İçinde Allah'a şirk koşulan bir kilisenin bina edilmesi küfürdür. İmam Karrafı ve İmam Eşari'nin beyan ettiğine göre küfür irade etmek (istemek) küfürdür. Kilisenin bina edilmesi içinde küfür işleneceğinden dolayı küfür sayılır. Küfre savunucu ve koruyucu olmak kâfirlere küfürleri hususunda velayet etmek, savunucu olmak ve onaylamak anlamındadır.

Burada bazı belamların isimlerini açıkça zikretmemin sebebi birilerinin açıklarını aramak, rezil etmek amacıyla değil; bilakis Allah'ın kendilerine hidayet ettiği kullarının durumdan haberdar olup kendilerini böylelerinden muhafaza etmeleri içindir.

İkinci kısım: Müminlerin aleyhinde kâfirlere yardımcı ve destekçi olmak.

Kâfirlere uygulanması durumunda mümini dininden çıkarın velayetin bu ikinci kısmı müminlerin haberdar olup sakınması gereken velayet türündendir. Maalesef günümüzde kendini İslâm'a nispet eden hatta cihad ehli olduğu iddiasında olan birçok kimsenin velayetin bu kısmında küfre düştüğüne şahit oluyoruz. Daha önceki bölümlerde de açıkladığımız gibi müminin temel vazifelerinden biri Rasulullah (sav)'ın buyurduğu gibi: **“Mümin kardeşine, zalim de olsa mazlum da olsa yardımcı olmasıdır.”**

Müminin din kardeşine yardımcı olması, onu alçaltıcı davranışlardan kaçınması üzerine vaciptir. Buna mukabil kâfirlerden nefret etmesi, buğz etmesi, tekfir etmesi ve düşman olması da vaciptir. Şeriatın kat'i delillerinden ve ümmetin üzerine icma etmesinden anlaşılıyor ki kâfirlere müminlerin aleyhinde yardımcı ve destekçi olmak kişiyi dinden çıkarın büyük küfürdür. Mümin basite indirgediği her hangi bir davranışıyla veya önemsemediği kısacık bir sözülle bile kâfirlere müminlerin aleyhinde yardımcı olursa kendini dinden çıkarın velayeti ortaya koymuş olur.

İbn-i Hazm (ra) der ki: “Azıcık hizmet etmek veya kısacık bir kelime yazmak suretiyle bile olsa Müslümanlara karşı savaşan veya kâfirlere yardımcı olan kimse kâfirdir.”

Müminlerin aleyhinde kâfirlere en ufak bir destek büyük küfürdür ve sahibini dinden çıkarır.

Bu konuyla ilgili Kuran-ı Kerimde birçok delil vardır. Aşağıda bazılarına yer vermek istiyorum.

1. **“Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin. Zira onlar birbirinin dostudurlar (birbirinin tarafını tutarlar). İçinizden onları dost tutanlar, onlardandır. Şüphesiz Allah, zalimler topluluğuna yol göstermez. Kalplerinde hastalık bulunanların: 'Başımıza bir felâketin gelmesinden korkuyoruz' diyerek onların arasına koşuştuklarını görürsün. Umulur ki Allah bir fetih yahut katından bir emir getirecek de onlar, içlerinde gizledikleri şeyden dolayı pişman olacaklardır. (O zaman) iman edenler: 'Bunlar mıdır sizinle beraber olduklarına bütün güçleriyle yemin edenler?' diyeceklerdir. Onların bütün yaptıkları boşa gitmiştir de kaybedenlerden olmuşlardır.”**²

Müminlerin aleyhinde kâfirlere yana olanların kâfir olduğuna bu ayetler açık birer delildir.

İbn-i Cerir et-Taberi der ki: “Şüphe yoktur ki bu ayetler zamanının bela ve musibetlerinden korktuğu için Yahudilere velayet gösteren bir münafık hakkında nazil olmuştur. Bizim yanımda bu konudaki sözlerin en doğrusu şudur: Allah (cc) bütün müminlere Yahudilere ve Hristiyanlara müminlerin aleyhinde yardımcı ve destekçiler olmalarını yasaklamıştır. Bu ayet yoruma açık değildir. Müminlerin, Allah ve Resulünün tarafında olmaları gerektiği halde onlara yardımcı ve destekçi olanların onlardan (Yahudi ve Hristiyanlardan) olduğunu haber vermiştir. Allah ve Rasulü onlardan beridir. Kim onlara velayet ilişkisinde bulunur, yardımcı olursa o kimse onların dininden ve milletindendir. Kâfir olduğunda iki müminin bile ihtilaf etmeyeceği kadar kesinlik vardır.”

İmam Kurtubi bu ayeti kerimenin tefsirinde der ki: “(İçinizden onları dost tutanlar) yani onlara müminlerin aleyhinde yardım elini uzatanlar (onlardandır.) onun hükmü Yahudi ve Hristiyanların hükmüyle aynıdır.”

Bu ayetler ve üzerinde yapılan açıklamalar hakkında iyice düşünmemiz gereklidir. Ayetlerde kullanılan ifadeler hep tekit ifadeleridir. Kim kâfirlere velayet bataklığına saplanırsa kesinlikle başka bir hükme değil bağlandığı veya destek olduğu kimselerin sınıfına dahil olur. Onlarla aynı hükme tâbidir kâfirliğinde zerre kadar şüphe kalmaz.

Ayetteki ifadelerden biri de (Onların bütün yaptıkları boşa gitmiştir) ifadesidir bu ifade Şeyhul İslam İbn-i Teymiyye'nin de beyan ettiği gibi bir küfrün varlığına delildir. Çünkü amelleri tamamen yok sayan bir davranış ancak küfür olur.

Maide suresinin 5. ayetinin sonunda da amelleri tamamen yok eden şeyin imansızlık olduğu açıkça belirtilmiştir. **“Kim imanı tanımayıp küfre saparsa, elbette onun yaptığı boşa çıkmıştır. O ahirette hüsrana uğrayanlardandır.”**

2. **“Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesin. Kim bunu yaparsa artık onun Allah nezdinde hiçbir değeri yoktur.”**³

Bu ayetin tefsirini İbn-i Cerir (ra) şöyle yapar: “Bunun manası; Ey müminler! Kendilerine küfürlerinde destekçi olarak veya müminlerin aleyhinde yardımcı olarak kâfirleri veli edinmeyin. Kim bunu yapacak olursa onun Allah (cc) nezdinde hiçbir değeri yoktur. Yani dininden dönmesi ve küfre girmesi sebebiyle o Allah'tan, Allah da ondan beri olmuştur.”

² [5/Maide, 51-53]

³ [3/Al-i İmran 28]

Ayrıca İmam Taberi, Süddi'den şu nakli de yapar: "Ayette zikredilen evliya kelimesi dinleri hususunda kafirlere velayet edenler ve müminlerin ayıplarını açmak üzere onlara destek olanlardır kim böyle davranırsa o müşriktir, Allah (cc) ondan beridir.

"Onlara, kendisine ayetlerimizden verdiğimiz fakat onlardan sıyrılıp çıkan, o yüzden de şeytanın takibine uğrayan ve sonunda azgınlardan olan kimsenin haberini oku."⁴

İmam Taberi'nin İbn-i Abbas'tan sene-diyle rivayet ettiği haberde, İbn-i Abbas (ra) şöyle demiştir: "Musa (as) zorba bir kavme ve onlarla beraber olanların beldesine ordusuyla indiği zaman Belam bin Baura'ya amcasının oğulları ve kavminden bazıları gelmişti de Musa (as) çok keskin biridir yanında da kalabalık bir ordusu vardır. Eğer bizim üzerimize yürürlerse bizi helak ederler sen Allah'a dua et de Musa'yı (as) bizden geri çevirsin dediler. Belam, ilmi çok geniş biriydi."

İbn-i Abbas'ın rivayetine göre Belam bin Baura Allah'ın ismi azamını bilirdi. Seleften bazılarının rivayetine göre ise Allah'ın daima dualarına icabet ettiği, Allah'tan ne isterse kendisine verdiği salih bir kimseydi.

Belam kendisinden Musa (as)'ın aleyhine dua etmesini isteyenlere "Eğer ben sizin istediğiniz gibi dua edersem dünyamı ve ahiretimi kaybederim" dedi. Fakat dua etmesi için ısrar ettiler neticede o da Musa (as)'ın aleyhinde dua etti. Allah (cc) neticede onu bulunduğu üstün dereceden sıyrıp çıkardı.

"Dileseydik elbette onu bu ayetler sayesinde yükseltirdik. Fakat o, dünyaya saplandı ve hevesinin peşine düştü. Onun durumu tıpkı köpeğin durumuna benzer: Üstüne varsan da dilini çıkarıp solur, bıraksan da dilini sarkıtıp solur. İşte ayetlerimizi yalanlayan kavmin durumu böyledir. Kıssayı anlat; belki düşünürler."⁵

Buradaki ayetler yukarıda kıssasına değindiğimiz Belam bin Baura hakkında nazil olan ayetlerdir. Bu ayetlerde Allah (cc) belamı ve onun konumunda olanları köpeğe benzetmiştir. İnsanları dinleri konusunda aldatan, kâfirlere vela uygulayan ve müminlerin aleyhinde onlara yardım elini uzatan kötü hocaların iğrençliği belam örneği üzerinden açıkça gözler önüne serilmiştir.

Belam kâfir kavmine müminlerin aleyhinde sadece bir dua ile yardım ediyor buna rağmen kendini dinden sıyrıp çıkarmış oluyor, yüce Allah'a küfretmiş oluyor, belamın yaptığının kat kat fazlasını yapanların durumu şüphesiz daha kötü değil midir?

Nice hoca kılığındakilerin tağutları savunarak dua ettiklerini, Allah yolunda cihadı suç işlemek olarak gösterdiklerini aşikâre görmüyor muyuz? Bu din kisvesi altındaki din tüccarları Rasulullah'ın ve onun yolundan giden selefi salihinin yolunda olamazlar olsa olsa ancak belamın yolundan giden takipçileri olurlar hatta belam bile böylelerinin yanında hafif kalır. Belam kâfir kavmine bir dua ile destek oluyor bu din tüccarları ise İslam'a ve Müslümanlara açıkça savaş ilan edercesine sataşıyorlar.

⁴ (7/Araf, 175)

⁵ (7/Araf, 176)

Bütün mümin kardeşlerimize nasiha-timiz partilerin ve fıkri akımların peşinde koşan medyatik olmuş hakkı gizleyen hocalara aldanmamalarıdır. Her ne kadar bilgileri fazla olsa da yüzlerce cilt kitap yazsalar da ilim/bilgi çokluğu veya telif fazlalığı demek değildir. Hakiki ilim haşyet yani Allah korkusudur ilim Allah'ın rızasına ulaştırır. İlim amelle birleşen bilgidir. Hakkı ve haklıyı savunmayı gerektirir. İlim amele seslenir karşılık görmezse çeker gider. İlmi ile amel etmeyenlerden ilim alınmaz. Din konusunda kendilerine güvenilmez.

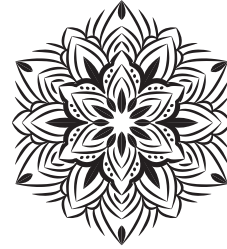
Âlim denilen birinin küfre düşmesi aslında garipsenecek bir şey değildir. Bunun örneklerini bizzat müşahade etmekteyiz. Esed gibi bir dinsiz kafirin peşinde onun askerini sahabe ordusuna benzetecek kadar köpekleşmiş bir Butiyi, Mısır firavunlarını savunacak kadar alçalmış Ezher şeyhlerini izlediğimiz zaman garipseymeyiz böyleleri küfrün zirvesine kendileri alim konumundayken ulaşan kimselerdir.

Bazıları "âlimlerin eti zehirlidir, onların aleyhinde konuşulmaz" diye bir hurafenin peşine düşerek açık küfrü olan belamları bile tekfir etmekten sakınırlar. Bilinmelidir ki ilimde ileri seviyede olmak tekfirin engellerinden biri değildir. Çağımızın bilgi bakımından üstün seviyelerde bulunan kâfirlerini, tekfir etmeyeceksek belamın kendisini hiç tekfir edemeyiz. Çünkü bizim zamanımızda yaşayan belamlar Musa'nın (as) dönemindeki belamın yüzde biri bile etmezler.

Allah (cc) kitabında belamdan kendisine ayetlerimizden verdiğimiz kimse diye bahsettiği halde onun küfründen bahsetmektedir. Buda gösteriyor ki dini üzere sebat Allah'tandır. Bundan dolayıdır ki Rasullullah (sav) sürekli olarak şu duayı yapmıştır: **يا مقلب القلوب ثبت قلبي على دينك** "Ey kalpleri evirip çeviren Allah'ım! Benim kalbimi dinin üzere sabit kıl."

Kalplerimizin sebatını Rabbimizden dileyerek bir sonraki yazımızda devam etmek üzere emanetleri zayi etmeyen

Allaha emanet olun.



Allah'ın Laneti Onların Üzerine Olsun!

Salih Bağırđan

Allah'a hamd, Rasulüne salat ve selam olsun.

Geçtiğimiz haftalarda Siyonist, zalim İsrail, savaşın ahlakına yakışmayacak bir şekilde çoluk-çocuk demeden Gazze'yi bombardımana vererek binlerce kişinin ölümüne sebebiyet vermiş, vermeye de halen devam etmektedir. Yıllardır bu gaddarlığını sürdüren, mübarek Şam toprakların içerisinde yer alan Mescid-i Aksa'yı ve etrafını kendi topraklarının içerisinde zorla almanın planını yapmaktadır. Tarihte tüm insanlığa genelde ise Müslümanlar'a olan düşmanlığını halen atalarından aldıkları sancağın altında devam etmektedirler.

Yahudi sorunu her zaman var olmuş bir sorundur. Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'de Yahudilerin özelliklerini belirten ayetleri indirdiği dönemlere bakıldığı zaman hem sayısal anlamda hem de güç anlamında çok zayıf olup nameleri okunmayan bir topluluktu. Ama birçok ayetler bunların özelliklerini sürekli hatırlatmakta idi. O zaman Allah (cc)'ın kullarına bu mel'un kavminin özelliğini defalarca hatırlatmasının nedeni -Allah Alem- bu gibi ayetlerle onları iyi tanımak ve onlara karşı dikkatli olmaktır.

Kur'an'ı Kerim'de Bahsedilen Yahudilerin Özellikleri Nelerdir?

Allah (cc) kullarına bu kavminin birçok özelliğini, ahlakî ve itikadî sapıklıklarını birçok sürede anlatarak Yahudi zihniyetini gözler önüne sermektedir. Açıklamasının sebebi onları tanımak, onlara karşı uyanık olmak ve onların davranışlarından uzak durmaktır. Bu yazımda onların en belirgin 5 özelliğini hatırlatmak istiyorum. Peki nedir, onların özellikleri?

1. Verdikleri Sözlere Sadık Kalmazlar

Yahudileri en uzun anlatan sureler Bakara ve Al-i İmran sureleridir. Bu surelerde Yahudilerin en belirgin özelliklerinin ilki Allah'a, Rasul'üne yada insanlara verdikleri sözlerinden caymalarıdır. Rabbimiz Teala şöyle buyurmaktadır:

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ
مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

"O (fasıklar) ki sağlamlaştırıldıktan sonra Allah'ın sözünü bozar, Allah'ın birleştirilmesini istediği (bağları) koparır, yeryüzünde bozgunculuk yaparlar. İşte bunlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir."¹

Adem'den (as) başlayıp bu zamana kadar Yahudiler her dönemde Rasullerine karşı çıkmış, onları her zaman yüzüstü bırakmışlardır. Allah Rasulü'nün zamanında Medine'de Yahudiler güçlüydüler. Müslümanların güçlenerek ilerlemesiyle her zaman münafık rolüne girdiler. Dilleriyle iman ettiklerini söylüyorlar ama kalpleri hep yalanlamaktaydı. Belli bir müddetten sonra Allah Rasulü onların can ve mal güvenliği sağlamak üzere onlarla anlaşma yaptı. Çok zaman geçmedi bu anlaşmayı bozanlar da onlar oldu.

Talut kıssasında olduğu üzere Allah (cc)'tan Calut'un ordusuna karşı savacaklarını ve kendilerine bir komutan göndermesini talep ettiler. Ama ne yazık ki azı hariç hepsi sözlerinden döndüler. Rabbimiz bu kıssayı bizlere şöyle anlatmaktadır:

¹ [2/Bakara, 27]

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَا مِنْ بَنِي إِسْرَآئِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ
قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا
تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ
أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَيْنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

"Musa'dan sonra İsrâîloğulları'nın ileri gelenlerini görmedin mi? Hani onlar nebile-rine demişlerdi ki: 'Bize bir komutan tayin et, (onun komutanlığında) Allah yolunda sava-şalım.' O da demişti ki: 'Ya savaş size farz kılındıktan sonra savaşmazsanız?' Demiş-lerdi ki: 'Biz yurtlarımızdan sürülmüş ve evlatlarımızdan menedilmişken nasıl olur da Allah yolunda savaşmayız?' Savaş onlara farz kılınınca azı hariç (savaşmaktan imtina ederek Allah'ın emrinden) yüz çevirdiler. Allah, zalimleri bilendir."²

2. Nimetlere Nankörlük Ederler

Tarihin birçok döneminde Yahudi kavmi aşağılanmış, ezilmiş bir topluluk ola-rak hayatlarını sürdürmüşlerdir. Bunun en açık örneğini Musa (as)'ın zamanında görmekteyiz. Firavun tarafından köle ola-rak görülmüş, sebepsiz yere öldürülmüş ve hayvan muamelesinde bulunulmuşlardı. Yani yahudiler o dönemde toplumun en alt tabakasını oluştuyorlardı.

Musa (as) Firavun'la gösterdiği müca-delenin ardından Firavun ve ordusunun zulümlerinde onları kurtarmasına rağmen, gözleriyle Firavun'un boğularak can verme-sini görmelerine rağmen çok zaman geç-medi buzağı ilah edindiler. Allah'ın kendileri-ne nimet olarak bildircin eti ve helva verme-sine karşı her zaman dudaklarını büktüler ve nimetlere karşı nankör oldular ve yüz çevir-diler. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır.

"[Hatırlayın!] Hani: "Ey Musa! (Sadece kudret helvası ve bildircin eti yiyerek) bir tek yiyeceğe katlanamayacağız. Rabbine dua et de bize yeryüzünün bitirdiklerinden; baklası-ndan, salatalığından, sarımsağından, merci-meğinden ve soğanından çıkarsın." dediniz. Musa dedi ki: "En hayırlı olanı bu değersiz olanlarla mı değiştiriyorsunuz? Şehre inin orada istedikleriniz vardır." (Bu nankörlükle-rinden sonra) onlara alçaklık ve yoksulluk damgası vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradı-lar. Bu (ceza), Allah'ın ayetlerine karşı kâfir olmaları ve peygamberlerini haksız yere öldürmeleri sebebiyledir. Bu (ceza), isyan etmeleri ve haddi aşmaları sebebiyledir."³

3. Kinlerinden Dolayı Müslümanlara Düşmanlık ve Alay Ederler

Son Rasulün, Muhammed (as) olduğu kendi kitaplarında geçmesine rağmen sırf kendi ırklarından olmadığından dolayı Rasu-lü ve iman ederleri sevmezler ve aşırı düş-manlık gösterirler. Güçleri zayıf oldukları zaman düşmanlıklarını ve kinlerini kalple-rinde saklarlar, ama biraz palazlanmaya başladıkları zaman dilleriyle izhar ederler.

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنْتُمُ كَمَا
آمَنَ الشُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الشُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ
وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى
شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُونَ

"Dikkat edin! Onlar sefihlerin/aklı zayıf olanların ta kendileridir. Lakin bilmiyorlar. Onlara: "İnsanların iman ettiği gibi iman edin." denildiği zaman: "Biz sefihlerin/zayıf akıllıların iman ettiği gibi mi inanalım?" der-ler. İman edenlerle karşılaştıkları zaman: "İman ettik." derler. Şeytanlarıyla baş başa kalınca ise: "Biz sizinle beraberiz, ancak biz (iman edenleri) alaya almaktayız." derler."⁴

² [2/Bakara, 246]

³ [2/Bakara, 61]

⁴ [2/Bakara, 12-14]

4. Allah'a İman Etmezler, Allah'ı Hakkiyla Tanıyamazlar

Yahudiler, Allah'a iman etme hususunda batıl ve sapık inançlara sahiptirler. Musa (as)'ın zamanındaki İsrâîloğulları refaha eriştikten hemen sonra Musa (as)'dan kendileri için putlar edinmek istediler.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَآئِيلَ الْبَحْرَ فَاتَوَا عَلَى قَوْمٍ
يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا
إِلَهًا كَمَا لَهُم آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

“İsrail oğullarını denizden geçirdik. Kendilerine ait putları olan ve sürekli o (putlara) tapan bir kavme geldiler. “Ey Musa! Onların ilahları olduğu gibi sen de bize bir ilah yap” demişlerdi. “Şüphesiz sizler, cahillik eden bir topluluksunuz” demişti.”⁵

Ve sonralarında ise Musa (as) kendisine bazı ayetler verilmek üzere Tur Dağında Allah (cc) ile konuşmaya gittiği vakit, kavmi Samiri tarafından kandırılarak buzağıyı ilah edinmişlerdi.⁶

Günümüzdeki Yahudilerin de inançları birçok yönden batıldır. Son Rasule ve Kur'an'a iman etmemeleri, Allah'a çocuk isnat etmeleri başlı başına şirk amelleridir.

5. Savaşmaktan Korkarlar Ve Ölmek İstemezler

Kur'an'ın ifadesiyle kendilerini Allah'ın dostu olarak nitelendiren Yahudiler, ölmeyi arzu etmezler, ölmekten korkarlar ve çok uzun sene yaşamayı arzu ederler.

وَلَنْ يَمَتُّوهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

“Elleriyle (yapıp) takdim ettiklerinden dolayı ölümü hiçbir zaman temenni etmeyeceklerdir. Allah zalimleri bilmektedir.”⁷

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُرَحِّزٍ لَهُ مِنَ
الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

“Andolsun ki onları dünya hayatına karşı en istekli/hırslı olanlar olarak bulacaksınız. (Öyle ki) müşriklerden bile daha düşkündürler dünyaya. Onlardan her biri bin sene yaşamak ister. Ona bu kadar ömür verilmesi onu azaptan kurtaracak değildir. Allah onların yaptıklarını görendir.”⁸

Allah'ın yardımı ile Mısır'da Firavunun zulmünden kurtulan bu zihniyet, “Kendi topraklarınızı elde etme ve kazanma için savaşa çıkın” denildiği zaman korkaklığını hemen dile getirerek şöyle demektedir:

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا
فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ

Dediler ki: “Ey Musa! (O güçlü topluluk) orada olduğu müddetçe ebediyen oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidip savaşın. Biz burada bekliyor olacağız.”⁹

Ayetler ışığında Yahudilerin özelliklerini izah ettikten sonra; Malum olduğu üzere Yahudiler, Gazze başta olmak üzere insanî ve ahlakî değerleri hiçe sayarak mübarek topraklarda yaşayan insanları katletmektedirler. Evet, Hamas'ın karşılık vermesini, mel'un olan İsrail'i yerle bir etmesini ve mazlunun kazanmasını temenni eder, sonrasında ise Hamas'ın hidayetle şeref kazanmasını, yeryüzünün tüm topraklarına tevhide ulaştırmasını Rabbimden isterim.

⁵ (7/Araf, 138)

⁶ (20/Taha, 83-94)

⁷ (2/Bakara, 95)

⁸ (2/Bakara, 96)

⁹ (5/Maide, 24)

Bir başka husus ise zalime, zalimin anladığı dille cevap vermek gerekir. Birtakım devletlerin ya da şahısların sosyal medyalar-da kınama mesajı atması asla çözüm olmayacaktır. Nitekim yıllardır muhafazakâr kesim, İslam'a ve onun değerlerine hakaret edenlere kınama mesajları atıp yürüyüşler yapmakta ama sorunlar hala devam etmektedir. Mesele sadece Filistin meselesi değildir. Batılı güçler tüm değerlerimizi elimizden almış, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi de onların kontrolü altına girmiştir. Allah Rasülü'nün (as) Yahudilerle olan mücadelesine bakıldığı zaman Yahudilerle nasıl muamele edileceği belli olur. Ben-i Kaynuka'nın, Müslüman bir kadının yüzünü alaycı tavırlarla zorla açtırması üzerine Allah Rasülü, İslam ordusunu onların üzerine göndererek 15 gün kuşatma altına almış ve onları Medine'den sürgün etmiştir. İsrail sorunun çözümü ve diğer batıl sistemlerin yok olması demokrat yollarla değil; İslam Hilafetinin kaim olmasıyla çözülecektir. Aksini düşünmek ıssız çölde serap görmek olacaktır...

Hanımın Olarak Ben Seni Anlıyorum

Ayşe Ebrar

Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a salat ve selam Muhammed'e ailesine ashabına ve Hidayet üzere ona tabi olanların üzerine olsun.

Aşkım, kâinatı yaratan Allah kâinattaki yarattıkları içinde seni ve beni en değerli canlı olarak yarattı. **“Sizi bir erkek ve dişi-den yarattık”¹**

Bizim aslımız tek bir insana Âdem'e dayanır. Ben senin kemiğinden yaratılan Havva'nım ben olmadan senin birazını eksik sen olmadan ben de birçok şey eksik. Biz bir olduğumuzda birbirimizi tamamlıyoruz. Beni sana, seni bana muhtaç yarattı Rabbimiz. Çünkü içerisinde huzur ve sükûnun olduğu ikimizin parçası olan yavrularımızı yetiştireceğimiz yuvamızı, seninle beraber olduğumuz vakit kurabileceğiz. Hayat arkadaşım, ben Müslüman bir kadını, ondan dolayı Rabbim neyi emrettiyse hoşuma gitsin veya gitmesin onun emrini kabul ederim. Bu benim Rabbime olan teslimiyetimin bir gereğidir. Rabbimiz bizi evimiz içinde bile başıboş bırakmamış, evimizin içinde kargaşa ve düzensizlik olmasın diye bir veli ve yönetici belirlemiştir. Rabbimiz olan Allah Nisa suresi 34. ayetinde **“Erkekler kadınlar üzerine kavvamdır”²** diyor.

Aşkım, ikimiz de müslümanız ve gayemiz Allah'ın rızası, hedefimiz ise iki cihanda saadettir. İkimiz de rehberimiz olan Kur'an'ın ve bize örnek olan peygamberimizin gösterdiği kural ve ölçülere göre hareket edersek yuvamızda huzur ve sükûn içinde yaşarız. Ben senin hanımın olarak siz erkeklerin iktidarlarında muhalefeti sevmediğinizi biliyorum.

Evde iki söz sahibinin olması huzursuzluğa yol açacağı için sana rakip olmaya kalkışarak yuvamızda huzursuzluğa fırsat vermeyeceğim. Dengeyi, ahengi ve düzeni bozacak senin meşru ölçülere göre söz sahibi olduğun alanlarda itaatsizlik ve dik başlılık yapmamaya çalışacağım. Çünkü ben fiziksel ve psikolojik olarak bazı sıkıntı dalgalarına maruz kaldığım vakitte bir gemi gibi senin güvenli limanına sığınacağım. Zaten bizim üstünlüğümüz ne kadınlıkta ne de erkek olmaktadır. Mümin kişinin üstünlüğü takvalı olmaktadır. Yani rabbimizin emirlerine uyup uymadığımızdadır. Ona olan samimiyetimizde ve itaatimizdedir. Eğer üstünlük yarışı yapacaksak bu alanda yapmalıyız. Hayırlı işlerde, kullukta, ibadette yardımlaşmalı ve yarışmalıyız. Cennete giden yolda birbirimize yoldaş olmalıyız.

Aşkım, sen yeter ki Peygamberimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem gibi Allah'ın dinini yaşamak ve yaşatmak için mücadele ver, ben her daim senin yanında Hatice annemiz gibi durmaya çalışacağım. Sen Rabbin'e hizmet etmek veya helalinden rızıkımızı temin etmeye gittiğinde ben senin yuvanda ve çocuklarının başında güven ve sadakat ile durarak Hatice olmanın hakkını vermeye çalışacağım. Olur da gittiğin yerlerde seni üzen ve korkutan bir şeyler olursa döndüğünde Hatice annemiz gibi seni dinleyeceğim, sonra da seni yargılamadan, söylenmeden seni teselli ve mutlu edecek sözler söyleyerek yanında olduğumu sana hissettireceğim. Nasıl ki Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem günlerce mağarada kalmasına rağmen Hatice annemiz ona “Günlerdir neredeydin? ben sen yokken çocuklara baktım, daha şunları şunları yaptım” gibi sözler söylemedi. Ben de bu sözleri söylememeye çalışacağım. Ben kendime küfrün hâkim olduğu şu dönemde Hatice annemizi örnek almaya çalışacağım ki onun ulaştığı dereceye ben de ulaşabileyim. Zira o kibar nazik iffetli akıllı ve ferasetli bir kadındı.

¹ (49/Hucurat, 13)

² (Kavvam: Yönetici, idare edici ve koruyucu manalarına gelir.)

Peygamberimizin peygamberliğinde ilk destek veren şerefli ve itaatkâr bir eş oldu. Peygamberimiz'in en sıkıntılı anında, sözleriyle onu teselli eden, sevgisi ile saygısıyla eşine olan desteğini gösteren, hizmeti ile gönlünü ferahlatan neşe dolu bir arkadaş ve eş oldu.

Peygamberimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) Cebrail vahyi ilk getirdiğinde Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem çok endişelenmişti. Hira mağarasından telaş içinde dönüp geldiğinde eşi Hatice (r.a)'a başından geçen olayları anlatınca, hayırlı eş olan annemiz eşi Muhammed'e şöyle der: "Asla korkma! Vallahi Allahu Teâla seni hiçbir zaman utandırmaz. Zira sen, sıla-i rahimde bulunursun, doğru söylersin, işini görmekten aciz kimselerin elinden tutarsın, fakire ikram edersin, misafir güzel ağırlarsın, haksızlığa uğrayan kimseleri korursun"² demiş ve hayatı boyunca sadık bir yoldaşı, destekçisi, teselli ve huzur kaynağı olmuştur.

Hayat arkadaşım! Ben sırf sana minnet etmeyeceğim ve seninle maddiyat ve para konusunda yarışacağım diye Allah'ın beni yükümlü kılmadığı işlerde çalışmaya kalkarak kadınlık fitratımın gereği olan işlerimi ihmal etmemeye çalışacağım. Çünkü biliyorum ki Rabbim beni evimin içindeki huzuru ve sükûneti sağlamak için görevlendirdi. Ben de görevimi hakkıyla yapabilmek için evimizin içinde her gün iki farklı sofraya hazırlayacağım birisi bedenlerin ihtiyacı için hazırlanan maddi sofraya, diğeri ise ruhların gıdası olan Kur'an ve sünnet sofrasıdır. Bedenlerimizi doyurarak ruhlarımızı aç bırakmamaya çalışacağım.

Evimin işlerinden arta kalan zamanlarımda Allah'ın dinine senin de iznini alarak hizmet etmeye çalışacağım. Ders alıp ders vermeye ümmetin derdi ile dertlenip İslam'ın yücelmesi için çalışanlara destek vermeye çalışacağım. Ben evimizin işlerini aksatmayıp sen ve aileme karşı görevlerimi hakkıyla yerine getirdiğimde senin bana Allah'ın dinine hizmet yolunu kapatmayacağına inanıyorum.

"Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileri (dostları ve yardımcıları)dır. İyiliği (tevhidi ve salih ameli) emrederler; namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler Allah'a ve resulüne itaat ederler. İşte Allah bu kimselere rahmet edecek (bağışlayacak)tir. Şüphesiz Allah mutlak galiptir, hüküm ve hikmet sahibidir."⁴

Aşkım! Ben, kadınların sürekli daha fazlasını istemesi hiçbir şeyden emin olmasa ve sık sık şikâyet edip eleştirmesi erkekleri kendilerini başarısız ve güçsüz hissettirdiğini biliyorum. Böylesi kadınların yanında kendilerini yeterli hissederek mutlu olamadıkları için onlarla yaşamak istemezler. "Zaten ne yaparsam yapayım mutlu edemiyorum" diye düşündükleri için karısını mutlu edecek şeyleri yapmayı da istemezler. Ailesi için de yaptıkları şeylerden dolayı takdir görmeyen ve kendisine itaat edilerek saygı gösterilmeyen bir erkek saygı gördüğü ve takdir edildiği kişilerin yanında olmayı istemeye başlayacaktır. Artık kendisine saygı göstermeyen hanımına karşı sevgisi azalmaya başlayacaktır. Aralarında saygı ve sevgi azalan eşlerin ise artık birbirlerine tahammülleri azalarak en ufak yanlışları bile gözlerinde büyümeye başlayacaktır. Artık geçmiş bile karıştırıp üzeri küllenmiş ne kadar olay varsa ortaya atılacak ve onlarla birbirlerine saldırmaya başlayacaklardır. Artık amaç sorun çözmek değil kendi haklılığını ispatlamaktır.

² [Buhari, Bed'ül Vahiy, 1; Müslim, İman, 252.]

⁴ [9/Tevbe, 71]

Her iki taraf da eşinin sorumsuz biri olduğuna önce kendisi inanır sonra onun altını doldurmaya çalışır. Hatta yıllar önce ilk evlilik günlerine kadar gidilerek eşinin baştan beri öyle olduğu ispatlanmaya çalışılır. Oysa ki yapılan bu tartışmalarda bir taraf değil her iki taraf da aynı şekilde mutsuz olacaktır. Çünkü duygular kabarcınca mantık körleşir ve kişi asla söylemem dediği şeyi söyleyebilir ve asla yapmam dediği şeyleri yapabilir.

Aşkım, ben mümin bir kadın olarak elimden geldiğince senin bizim için yaptığın iyiliklere nankörlük yapmamaya ve sana saygılı olmaya çalışarak az önceki bahsettiğimiz kötü durumlara seni de kendimi de düşürmemeye çalışacağım. Zira o vakit senin bana sevgi ve saygıyla davranacağına inanıyorum. Ben Rabbimden Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in haber verdiği nankör olup cehenneme giden kadınlardan olmamam konusunda bana yardım etmesini dilerim.

Abdullah b. Abbas'tan yapılan rivayete göre Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) **"Bana cehennem gösterildi. Cehennemliklerin çoğunu kadınların meydana getirdiğini gördüm. Çünkü onlar nankörlük ediyorlar"** buyurdu. Bunun üzerine oradakiler "Allah'a karşı mı nankörlük ediyorlar?" diye sorduklarında Peygamberimiz **"Kocalarına karşı nankörlük ederler, kendilerine yapılan iyiliklere karşı nankörlük ederler. Öyle ki onlardan birine yıllarca iyilik yapsan, senden (hoşlarına gitmeyen) bir şey görse 'Senden hiçbir iyilik görmedim' demeye başlar."**⁵

Bu hadisin bize verdiği mesaj özellikle ailenin huzurunu bozan şeylerden biri de nankörlük olduğudur. Buradan anlıyoruz ki kadınların oturup kocalarını çekiştirmeleri, onların hep kötü yönlerini dillerine dolmaları çirkin ve nankörce bir davranıştır. Zira bir kadın kendi kocasının ve onun ailesinin kötü yönlerini anlatınca şeytan o kadını dinleyen diğer kadınlara da kendi kocalarının ve ailelerinin yaptıkları kötü şeyleri hatırlatır. Onlar da eğer her durumda Allah'tan korkan nefsinin Allah için ıslah etmiş kişileri değilse şeytanın verdiği vesvese ile geçmişte eşiyle ve onun ailesi ile yaşadıkları olayları anlatmaya başlarlar. Bu durumda birisi kalkıp Allah için onları uyarmaz ise Allah'ın haram kıldığı giybet edilmiş ve kul hakkına girilmiş olur. Aynı zamanda kocalarının onlara yaptıkları birçok iyiliği görüp dua etmek yerine kötü yönlerinden bahsedip durdukları için nankörlük etmiş bir kadın durumuna düşmektedirler.

Tabii ki gündüzü bu şekilde geçiren bir kadının akşam eşi eve gelince onu güler yüzle karşılaması nasıl mümkün olsun ki? Artık psikolojik olarak geçmişin olumsuzluklarıyla kendisini dolduran kadın eşine güler yüz göstermek yerine mutsuz, mağdur edilmiş kişi havasında davranacaktır.

Aşkım! Ne olursun ben hanımın olarak sana yalvarıyorum. Benim etrafımdaki beni haramlara, dedikoduya ve dünyalık şeylere teşvik eden Allah için ilim okumak ve Salih amel işlemek gayesi olmayan, tek derdi nefesine göre gün geçirmek olan anlamlı gayeler edinmemiş kadınlarla benim zaman geçirmemem konusunda beni gözet. Bu kişilerin beni de kendilerine benzetmesine izin verme. İşte bizi kötülüğe sürükleyecek ortamlardan korumak için Rabbim seni bize kavvam yaptı. Bununla birlikte senden ricam; bana sürekli evde duracaksın demek yerine, Allah'a olan kulluğumu öğrenip öğretebileceğim ortamlar bulmandır.

⁵ [Buhari, İman 21; Müslim, İman, 132.]

Ve yine anlamlı ve yaratılış amacına uygun amaçlar edinmiş saliha kadınlarla oturmama izin vermeni senden istiyorum. Çünkü insanoğlu sosyal bir varlık olarak yaratılmıştır. Eğer erkek hanımının sosyalleşmesine kendisine hayırlı amaçlar edinmesine izin vermezse bir müddet sonra dünyada hiçbir amacı kalmamış hiçbir dostu olmayan mutsuz huzursuz bir kadınla yaşamak zorunda kalacaktır. Evet hayatım, belki de benim gitmek istediğim bazı yerleri sen uygun görmeyeceksin ve bana gitme deyince ben sana kızacağım... Böylesi durumlarda senden rica ediyorum benim bir kadın olduğumu ve duygularıma karşı direncimin az olduğunu göz önünde bulundurarak bana sabırla ve sevgiyle oranın uygun olmadığını anlatır mısın?

Tabii ki ben de senin eşin olarak senin Kur'an ve sünnete ters olan sözlerinde ve davranışlarında seni kırmadan, onurunu zedelemekten yumuşak bir üslupla seni uyaracağım. Sen ne zaman benimle istişare yapmak istersen gücümün yettiği kadar senin doğru kararlar almanda sana yardım edeceğim.

Ben senin bir erkek olarak basit, fazla detaya girmeden, yalın, özgürlükçü, kısıtlama yapılmayan bir hayatı yaşamayı isteyeceğini biliyorum. Biz kadınların takıldığı ve sorun ettiği birçok şeyin sizin için bir öneminin olmadığını anlıyorum, onun için dinimiz ve dünyamız için çok sorun olmayan konularda ben de esnek olmaya çalışacağım.

Siz erkekler gereksiz konuşmalardan ve eleştirilmekten hiç hoşlanmazsınız. Çok konuşmak yerine dinlemesini bilen, yerinde konuşan, düşüncelerini korkmadan söyleyebilen kadınlardan hoşlanırsınız. Akıl oyunları ve entrikalardan asla hoşlanmazsınız.

Aşkım, ben senden beni sevdiğini sözlerinle duymak istesem de sen sevgini sözlerinle değil de yaptıklarınla göstermeyi seçiyorsun. Seni seviyorum demek yerine bunu beden diliyle küçük sürprizlerle veya hoşlandığım bir şeyleri alarak bana gösteriyorsun. Ben sana ne yapacağını söylemek yerine yaptığın olumlu şeylere odaklanıp onlardan dolayı seni takdir ettiğimde senin bana olan yakınlığını arttığını görüyorum.

Ben Saliha bir kadın olmanın gereği olarak güzelliğimi senden başkasına göstermemeye çalışırım. Nefsimi haramlara salarak şeytanın maskarası yapmayacak açıkta veya gizlide Allah'tan hakkıyla korkan iffetli bir kadın olacağım. Hayat arkadaşım, ben şu cahiliye çağında hayatının her karesinde inancı ve davası ön planda olan muvahhid bir kadın olmayı istiyorum. Yürüdüğüm yolun, attığım adımların farkında olarak anlamlı bir hayat yaşamak istiyorum.

Elbette ki her türlü fitnenin yaygın olup günahlara giden bütün yolların açık olduğu bir zamanda, imanlı, takvalı ve itaatkâr bir kadın olmanın hiç de kolay olmayacağını biliyorum. Bir kadının tevhid davasını kendisine yol edindiği halde hiçbir davası olmayan biri gibi olması mümkün değildir. Çünkü insanları birbirinden farklı kılan inançları, fikirleri ve bunların sonucu olarak ortaya çıkan hayat tarzlarıdır. Bir insanın fikirleri ve amaçları ne kadar anlamlıysa kendisi ve hayatı da o kadar anlamlıdır. Ben mümin bir kadın olarak hem davama uygun yaşamak, hem de ikimizin de huzur ve sükûnet bulacağı yuvamızda Allah'ın razı olmadığı şeylerin yapılmaması için seninle yardımlaşmak istiyorum. Mesela ikimiz de telefon ve başka teknolojik aletlerle boş zaman geçirmek yerine beraber her gün az da olsa kitap okumak, akidesine ve ilmine güvendiğimiz bir hocanın derslerinden dinleyebiliriz. Her gün çocuklarımızla beraber kendimize zaman ayırıp beraber kaliteli vakitler geçirerek ailemizde mutlu olacağımız bir ortam oluşturabiliriz.

Zira birbirimizin mutluluğu için bir şeyler yapabilmek hepimiz için bir sorumluluktur. Temelleri İslam üzere kurulan bir aile tüm arzuları ve hayalleri dünya olan, mutluluğu dünya nimetlerinde arayan aileler gibi olmamalıdır. Hem dünya hem de ahirette izzet ve saadeti isteyen eşler tek dünya hayatı varmış da başka hayat yokmuş gibi dünyada her şeyin en iyisine, en rahatına, en lüksüne ulaşmaya çalışarak ömürlerini sadece bunlar için tüketmezler. Dünyanın geçici bir yer olduğunu bilirler.

Dünya hayatı insanların tüm beklentilerini, hedeflerini ve hayallerini karşılayacak güce sahip değildir. İnsanın bütün beklentilerini karşılayacak yer ahirettir.

Aşkım! Ben Müslüman ve Saliha bir kadın olarak Allah'ın dünyada bize nasip ettiği kadar rızka da razıyım. Bize verilenle yetinirim. Sen üzerine düşen görevini yapıp rızkımızı dininden kırpmadan helalinden kazanmak için çabalarsın, sonra Allah'ın nasip ettiği rızkımızda cimrilik etmeden ve israfa da kaçmadan harcama yaptığında, Rabbimizin bizi başkasına muhtaç etmeyeceğine de inanıyorum. Bizler haddimizi aşmadan Allah'ın bizlere belirlediği sorumluluk alanlarımızda, onun razı olacağı şekilde görevlerimizi yaptığımız sürece, o bizim ailemizde huzur ve sükunetini nasip edecektir. Yeter ki sen görevin olarak yaptığın şeyleri bizim başımıza kakma, ben de senin iyiliklerinle nankörlük etmeden Allah'ın rızası için sana itaat edeyim. Zira sen bize yaptığını Allah için, ben sana yaptığımı Allah için yaptığım zaman yaptıklarımız her ikimize de yük olmayacaktır. İkimiz de yaptıklarımız ile hem Allah katından ecir alacağız hem de birbirimizi mutlu edeceğiz.

Hayat arkadaşım! Bizim yuvamızda huzurlu bir ortam oluşturmamız sadece kendimiz için değil, orada yeni bir nesil yetiştirebilmemiz için de gereklidir. İmanlı, ahlaklı, bilgili ve şuurlu çocuklar yetiştirebilmek, onların İslam'a hizmet eden birer fert olabilmesi bizlerin onlara güzel örnek olmasına bağlıdır. Çünkü çocuk İslam'ı ailesinden tanır ve aile yaşantısı ile kıyaslar. Ailesinde huzur görmeyen çocuğun anne ve babası İslam'ı yaşadıklarını iddia ediyorsa çocuk da huzursuzluğu İslam'ın suçu zanneder. Onlar gibi olmak istemez ve İslam'dan soğur.

Aşkım, biz ikimiz her mutsuz ve huzursuz olduğumuz zamanlarda boşanmayı sanki huzursuzluğu çözecek bir ilaç gibi görmeyelim. Unutmayalım ki, Allahu Teâlâ bizi birbirimiz ile imtihan etmektedir. Eğer Allah ikimizin nikâhlanmasını dilemiş ise, beni seninle seni de benimle imtihan ediyordur. Aile hakkında yazılan bir kitapta çok güzel bir söz okumuştum. Evlilikteki huzursuzluk hastalığına boşanmayı ilaç olarak alanlar daha sonra görecekler ki ilaç gördükleri boşanmanın kendisi hastalıktan daha acıdır.

Yine bir evlilik danışmanına, "Birden çok eşle evlenmiş kişilerle yaptığınız terapilerde sizi en çok etkileyen şey nedir?" diye sorulduğunda şöyle bir cevap verir: "Ben genel olarak birkaç kez boşanıp yeniden evlenen kişilere 'Şimdi ilk eşinle evlendiğin zamana dönseydin ne yapardın' diye sorduğumda birçoğunun 'O zaman ilk eşimden asla boşanmazdım, onunla geçinebilmenin ve onunla huzurlu ve mutlu olmanın yollarını arardım' demeleri beni etkilemiştir.

Şu halde her sıkıştığımızda boşanmayı çözüm görmemeliyiz, sabredip idare etmeye çalışmalıyız. Haklı olsak bile sustuğumuz zamanlar süreci daha iyi yönetebiliyoruz ve ileride pişman olacağımız şeyler yapmaktan korunuyoruz. Hayatımın yoldaşı olan eşim bir de bizler birbirimizi üzdüğümüzde eşim beni sevseydi bunu yapmazdı diyerek kendimizi sevmeyen biri durumuna düşürmeyelim. Unutmayalım ki bizler de Allah'ı sevdiğimizi söylediğimiz halde gün içinde onun razı olmadığı nice şeyler yapıyoruz. Şu halde bize düşen hoşgörölü, sabırlı, saygılı ve affedici bir müslüman olmaktır. Biz insanlara böyle olalım ki Allah da bize karşı affedici olsun

Selam ve dua ile...

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ

Hucurat Suresi Tefsiri

Muhammed Firat

Hamd, Âlemlerin rabbi olan Allah (celle celaluhu)'a aittir. Salât ve selam, kendisine itaat etmek ve yolundan gitmekle emrolunduğumuz âlemlere rahmet olarak gönderilen Allah (celle celaluhu)'ın resulü Muhammed Mustafa'nın üzerine olsun.

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ

“(Resulüm!) Sana odaların arka tarafından bağırانların çoğu akli ermez kimselerdir. Eğer onlar, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, elbette kendileri için daha hayırlı olurdu. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.”¹

Mücahid (ra) dedi ki: Bu ayet, Temim Oğullarına mensub bedeviler hakkında inmiştir. Onlardan bir heyet Rasulullah (sav)'in yanına gelmiş, mescide girmiş ve (mescidde göremeyince) hücrelerinin arkasından Rasulullah (sav)'e “Yanımıza çık ey Muhammed! Çünkü bizim övmemiz güzel, yermemiz çirkindir” diye bağırılmışlardı. O sırada yetmiş kişi idiler. Çoluk çocuklarına karşılık olmak üzere fidyeleri getirmişlerdi. Rasulullah (sav) de o sırada kaylule (öğle vakti) uykusuna çekilmişti.

Rivayet olduğuna göre bu şekilde seslenen ve “Benim övmem güzel, yermem çirkindir” diyen Akra b. Habis isimli kişiydi. Rasulullah (sav) de kendisine: **“O dediğin (ancak) Allah'tır”** diye buyurmuştur.

Allah (sb) hücrelerin ötesinden yani Rasulullah (sav)'in hanımlarının odalarının arkasından seslenenleri kınayarak onların çoğunun akıllarının ermediğini belirtir. Çünkü onlar kâmil aklın gerektirdiği şekilde davranmamışlardır.

Rivayetlerde belirtildiği üzere öğlene yakın bir zamanda mescide gelmişlerdi. Akletseler ve biraz düşünselerdi zaten Rasulullah (sav) çok yakın zaman sonra namaz için mescide gelecekti. Ayrıca kendileri de uzun yoldan gelmişlerdi. O'nu beklerken yolun yorgunluğunu üzerlerinden atmak için dinlenseler, üst-başlarını düzeltseler kendileri için daha hayırlı olurdu. Acele etmeyip kısa bir süre bekleseler, hem Rasulullah (sav)'i rahatsız etmeyecekler hem de kendileri için dinlenme ve görüşmeye hazırlık fırsatı olacaktı.

Allah (sb) ayetin devamında **“Eğer onlar, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, elbette kendileri için daha hayırlı olurdu”** buyurduktan sonra yaptıkları bu edepsizlikten dolayı onları tevbe ve Allah'a dönüş davet ederek **“Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir”** buyurmuştur.

Rabbimiz bir önceki ayette **“Muhakkak ki Allah'ın Rasulü'nün huzurunda seslerini kısıyanlar, Allah'ın kalplerini takva ile imtihan ettiği kimselerdir. Onlara mağfaret ve büyük bir mükâfat vardır”** buyurarak edep sahibi kimseleri ve onların mükâfatını zikretmişti. Bu ayette ise edebe aykırı hareket eden kimseleri, onların edebe aykırı hareket etmesindeki sebepleri zikretti sonrasında ise kurtulma yolunu gösterdi.

Düşüncesizlik ve Acelecilik...

İnsanoğlunun yaptığı tüm edep dışı davranışlarda etken sebeplerdir. Bu iki özellik insanı hataya sürükler durur. Düşüncesiz ve aceleci kimseler, edepten mahrum oldukları için insanlar tarafından sevilmeyen kimselerdir.

¹ (49/Hucurat, 4-5)

Rasulullah (sav)'e (bu ayet hakkında) sorulduğunda şöyle buyurdu: "Bunlar Temim oğullarının görgüden uzak kimseledir. Şayet onlar insanlar arasında tek gözü kör Deccal'e karşı en çetin savaşıacak kimseler olmayacak olsalardı, Allah'a onları helak etmesi için dua edecektim."

Bu iki özelliğin tam tersi özelliklere sahip kimseler ise hem Allah (sb) tarafından hem de insanlar tarafından sevilirler.

Abdullah İbn Abbas (rhuma) şöyle dedi: Rasulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Abdülkaysoğulları'ndan Eşecc'e: «Sende Allah'ın sevdiği iki özellik vardır: Yumuşak huyluluk ve aceleci olmamak» buyurdu.

Sonuç olarak diyebiliriz ki edebe uygun hareket edebilmek akıllı kimselerin işidir. Kulun edebi, onun akıllı olduğunun ve Allah (sb)'nin o kimse hakkında hayır murad ettiğinin göstergesidir.

Bununla birlikte Allah (sb) kullarının işledikleri günahları ve edebe aykırı davranışlarını bağışlayandır, merhamet edendir.

Velhamdulillahi rabbil alemin

Makine Öğrenmesi

Burak Eryılmaz

Günler ilerledikçe teknoloji gelişmeye devam etmekte. Bu gelişim makine öğrenmesi gibi yenilikçi teknolojilerin de gelişmesi anlamına geliyor. Bu gelişim makine öğrenmesini hayatımızda daha çok duymamıza, karşımıza daha çok çıkmasına sebep oluyor. Bu yazımızda, makine öğrenimi kavramının derinliklerine inerek, uygulama alanlarını ve gelecekteki potansiyelinden bahsedeceğiz.

Makine öğrenimi, yapay zekanın bir dalıdır. Yapay zekânın bazen arkasında bütün sistemi geliştiren bir teknolojiyen biz ondan bihaber olabiliyoruz. O arkada işleri yapan bir teknoloji. Kullanıcının gördüğü son ürün değil. Bu yüzden birçoğumuz belki ilk defa duyuyoruz.

Makine öğrenmesi, bilgisayar sistemlerini deneyimlerden öğrenmeye yönlendiren bir yapay zekâ dalıdır. En kaba tabiri ile hatalarından ders çıkararak öğrenir. Dener yanılır, tekrar dener, tekrar yanılır ve en sonunda en doğru çözüme ulaşır. Bu algoritmalar büyük veri setlerinde desenleri tanımak, öğrenmek ve tahminlerde bulunmak için eğitilir. Denetimli öğrenme, denetimsiz öğrenme ve pekiştirmeli öğrenme gibi çeşitli öğrenme yöntemleri, makine öğreniminin temelini oluşturur.

Denetimli öğrenme, etiketlenmiş veri setleri üzerinde çalışan bir modelin, belirli bir çıktıyı veya sonucu tahmin etmeye çalıştığı bir yöntemdir. Veriye dayalı tahminler yapılır. Elimizde belirli bir veri var bunları veriyoruz makineye ve o şekilde eğitiyoruz. Örneğin, kanser teşhisi yapmak için tıbbî görüntülerden öğrenebilir. Bu sayede, hastalıkların daha erken teşhisi mümkün hale gelir.

Denetimsiz öğrenme, algoritmaların etiketlenmemiş veri setleri üzerinde desenleri ve bağlantıları ortaya çıkarmak için çalıştığı bir alanı temsil eder. Bu, genellikle kümeleme veya boyut azaltma gibi teknikleri içerir. Elimizde yine veriler var fakat bunlar gruplanmamış, tam somut bir sonucu yok. Örneğin, perakende sektöründe, alışveriş alışkanlıklarını anlamak için kullanılabilir.

Pekiştirmeli öğrenme, bir modelin belirli bir görevdeki performansını artırmak için çevresiyle etkileşimde bulunduğu bir alandır. Deneyimli algoritmalar denebilir. Bu, oyun stratejilerini öğrenmek veya sürücüsüz araçlar gibi karmaşık görevleri gerçekleştirmek için kullanılabilir.

Makine öğrenimi, birçok sektörde uygulama alanlarına sahiptir. Her biri yaşamımızı, günümüzde kullanmakta olduğumuz eşyaları daha iyi bir hale getirmeye yönelik potansiyele sahiptir. Sağlık sektörü, finans, eğitim vb. birçok alanda kullanımı mevcuttur.

Makine öğrenimi, tıbbî görüntülerin analizi ile hastalıkların erken teşhisini mümkün kılar. Örneğin, bir bilgisayar tomografisi taramasında kanser belirtilerini tanıyabilir. Hastalığın erken teşhisi mümkün olabilir.

Finansal kurumlar, makine öğrenimini kullanarak algoritmik ticaret stratejileri geliştirir ve risk analizi yapar. Bu, piyasadaki dalgalanmaları tahmin etmeye yardımcı olabilir.

Eğitimde, makine öğrenimi, öğrencilerin öğrenme stillerini analiz ederek özelleştirilmiş öğrenme planları oluşturabilir. Her öğrenciye özel bir plan oluşturabilir. Bu, her öğrencinin potansiyelini maksimize etmeye yardımcı olabilir. Belki öğrenci kendini keşfedememişken bu yöntem öğrenciden önce, öğrenciyi keşfeder ve doğru yönlendirir.

Otomotiv endüstrisi, makine öğrenimi algoritmalarını kullanarak sürücüsüz araçlar oluşturur. Bu araçlar, trafikteki durumları anlamak ve daha güvenli bir sürüş deneyimi sağlamak için öğrenir. Bu yöntem ile otonom araçlar elde edilebilir. Sadece otonom araçlar değil bunun yanında mevcut sürüş deneyiminizi daha iyi hale getirebilir.

Makine öğrenimi, kullanıcıların çevrimiçi alışveriş davranışlarına dayanarak kişiselleştirilmiş ürün önerileri sunar. Bu, müşteri memnuniyetini ve satışları artırabilir. İlgi alanın ne ise sana o çıkar ve bu sayede daha az vakit ile aradığın eşyaya ulaşırsın.

Görüntü tanıma, günlük hayatımızın bir parçası haline geldi. Akıllı telefonlarımızın fotoğraf tanıma özellikleri, sosyal medyada yüz tanıma teknolojisi ve güvenlik kameralarındaki akıllı analizler, makine öğreniminin etkileyici örnekleridir.

Doğal dil işleme, makine öğreniminin bir alt dalı olarak, metin ve konuşma verilerini anlamak ve işlemek için kullanılır. Telefonlarımızda kullanıyor olduğumuz Siri bunun bir örneği. Siri, Alexa ve Google Asistan gibi sesli asistanlar, doğal dil işleme algoritmalarının ürünleridir. Yazımızın başında demiştik zaten ürünü hepimiz biliyoruz fakat arkasındaki yöntemden, arkasında dönen teknolojiden bihaberiz.

Oyun endüstrisi, duygu analizi ve oyun stratejilerini geliştirmek için makine öğrenimi tekniklerini kullanır. Bu, oyun dünyasında daha derin ve kişisel deneyimlere yol açabilir.

Makine öğrenimi, geleceğin teknolojisini şekillendirmeye devam edecek gibi duruyor. Fakat yine de bir dizi zorluk ve fırsatla karşı karşıya. Veri gizliliği endişeleri, algoritmaların açıklanabilirliği ve etik meseleleri gibi konular, bu teknolojinin toplum tarafından kabulünü etkileyebilir. Yeni olan bir teknoloji hakkında ne yanlış ne doğru belirlenmiş değil sonuçta. Birçok veriye ihtiyaç var. Peki bu veriler etik olarak nasıl toplanacak? Veya etik olarak mı toplanacak? İzinsiz mi toplanacak? Gizlice, arka planda veri toplanması demek bu teknolojinin çok daha hızlı gelişmesi çok daha kullanışlı ürünlerin karşımıza çıkması demek. Peki bu ne kadar etik?

Ancak, daha güçlü algoritmaların geliştirilmesi, etik standartların belirlenmesi ve toplumun bu teknolojiyi anlaması, makine öğreniminin olumlu etkilerini maksimize etmemize yardımcı olabilir.

Makine öğrenimi, teknolojik evrimdeki lider rolünü sürdürüyor ve gelecekte daha da entegre hale gelecek gibi görünüyor. Her ne kadar etik değerlere dikkat etmek gerekse de firmalar daha hızlı gelişim için, teknolojide öncü olabilmek için etik değerlere ne kadar riayet ederler bilinmez. Makine öğrenimi, doğru bir şekilde yönetildiğinde ve kullanıldığında, insanlık için önemli sorunlara çözümler sunabilir ve bir bilinç seviyesine ulaşmamıza yardımcı olabilir. Günümüzdeki birçok soruna çözüm olabilir. Birçok sorunun çözülmesinde yardımcı olabilir. Fakat bununla birlikte birçok sorunda getirebilir. Allahuallem.

